

Datum
2019-04-29
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2019-2041

Yttrande

Till
Kommunfullmäktige

Motion av Charlotte Bossen (C) om att införa huskurage i Malmö stad, STK-2019-138

Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Arbetsmarknad- och socialnämnden har mottagit motion om att införa huskurage i Malmö. I motionen föreslås att Malmö stad ska verka för införandet av huskurage i kommunens bostadsbolag och andra privata fastighetsägare. Huskurage är en ideell förening som förespråkar att bostadsbolagen antar en policy om hur grannar ska agera vid oro för våld.

Arbetsmarknad- och socialnämnden instämmer med problembeskrivningen i motionen och ser positivt på att man uppmärksammar det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer. Nämnden har utifrån dialog med MKB, polis och Åklagarmyndigheten gjort en bedömning av motionens yrkande.

Den samlade bedömningen är att kontinuiteten och kvalitén i det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer fördjupas om man stärker samverkan utifrån befintligt trygghetsarbete. Nämndens verksamheter kan tillsammans med polis genomföra utbildningsinsatser för områdespersonal kring våld i nära relation. Nämnden menar att detta alternativ är mer hållbart än att införa huskurage.

Yttrande

Arbetsmarknad- och socialnämnden har mottagit motion om att inför huskurage i Malmö. Nämnden delar motionärens beskrivning av våld i nära relationer som ett omfattande problem och ser positivt på att förebyggandet av detsamma uppmärksammas. Nämnden har utifrån dialog med MKB, polis och Åklagarmyndigheten gjort en bedömning av motionens yrkande.

Befintligt trygghetsarbete hos MKB

Arbetsmarknads- och socialnämnden har undersökt hur det nuvarande trygghetsarbetet fungerar. MKB använder sig idag av en trygghetsjour dit en hyresgäst kan vända sig till om den upplever en störning eller känner sig otrygg. Trygghetsjouren erbjuder en telefonjour

och gör vid behov uttryckningar. Jouren består av människor med blandade erfarenheter och utbildningar inom socialt arbete. Trygghetsjouren utför ingen bevakning eller polisiära uppdrag utan jobbar uteslutande förebyggande för att skapa trygga boendemiljöer genom att motverka grann-osämja, bråk och störningar. Trygghetsjouren är verksam året runt alla dagar 19:30- 04:00 (05:00 på helger). Allting dokumenteras och rapporteras sedan till hyresvärderna. Om det finns misstanke om brott kontaktas polisen och vid misstanke om barn som far illa görs anmälan till social jour. Trygghetsjouren har också ett nära samarbete med MKB:s bosociala utvecklare som arbetar förebyggande genom möten, löpande information och samtal med hyresgästerna. Enligt MKB är det flera hyresvärdar som använder sig av samma trygghetsjour. Personalen på Trygghetsjouren har därmed stor vana av att möta personer i svåra situationer. Utöver Trygghetsjouren har MKB satt upp informationslappar med kontaktuppgifter till kvinnojouren i flera bostadsområden i Malmö. MKB är intresserade av att utöka samarbetet med nämnden och utbilda sin områdespersonal och trygghetsjour inom området våld i nära relation.

Samråd med polis och åklagare

Arbetsmarknads- och socialnämnden har samrått med polisens sektion Brott i nära relation och Åklagarmyndigheten kring hur de ser på att införa huskurage och hur ett samarbete med nämnden i så fall skulle kunna fungera. Såväl polisen som Åklagarmyndigheten är överens om vikten av att utveckla arbetet för att stoppa våldet och att stödja möjligheten för utsatta att få hjälp. De är tveksamma till det förfaringsätt som huskurage förespråkar. Att knacka på hos grannar när det förekommer våld kan vara riskfyllt. Det är svårt att veta innan vad som kommer att hända. Polisens Brott i nära relation och Åklagarmyndigheten bedömer att skulle vara ett säkrare alternativ för grannar att vid oro för våld i nära relation vända sig till Trygghetsjouren. Likaså är det bra om det finns uppgifter i trappuppgångar kring vem man skulle kontakta om man är utsatt. Polisen är positiva till att medverka i utbildning av hyresvärdarnas personal. Båda myndigheterna framhåller att en satsning på ett utvecklat arbete kan förväntas medföra ett ökat antal polisanmälningar och behov av stödinsatser.

Utvärdering av Huskurage

Huskurage har införts av flera bostadsföretag, bland annat i Nacka. Där har en utvärdering genomförts finansierad av Brottsförebyggande rådet - *Huskurage: Ett förebyggande projekt mot våld i nära relationer i Nacka lokalpolisområde, Adam Jonsson, FoU Södertörns skriftserie nr 162/18*. Av rapporten framgår att en kommunal satsning på Huskurage bör föregås av en formell och väl förankrad ansvarsfördelning mellan polis, socialtjänst och bostadsbolag. Implementeringen bör vidare beakta de psykologiska mekanismer som påverkar människors civillurage i nödsituationer och att det finns olika utmaningar med införandet i olika typer av bostadsområden med varierande social kontroll. I rapporten framhålls att respektive organisation bör rusta inför en potentiell ökad anmälningsbenägenhet och ett ökat antal våldsutsatta och vittnen i behov av stöd.

Utveckling av nämndens insatser

Sedan kvinnofridsprogrammet antogs av kommunfullmäktige för 20 år sedan har arbetet utvecklats både avseende verksamheter, insatser och antalet sökanden. Det finns idag kommunala skyddade boenden, rådgivnings- och samtalsinsatser och en särskild

utbildningsverksamhet. Kunskapen om våld i nära relation har ökat i hela samhället. Ett flertal idéburna organisationer bedriver också ett omfattande arbete och kommunen har en nära samverkan med dessa liksom med andra myndigheter. Arbetet har medfört att antalet som söker sig till verksamheterna och får hjälp har ökat betydligt, cirka 350 aktualiserades 2018 och cirka 1 100 vuxna sökte hjälp inom förvaltningens öppna verksamheter.

Antalet barn som aktualiseras för misstänkt barnmisshandel har tredubblats och uppgick år 2018 till drygt 700 barn. Antalet barn som upplever eller bevittnar våld i familjen uppmärksammas på ett helt annat sätt idag, drygt 1 300 barn under 2018. Fokus i arbetet har varit direkta insatser riktat till de som är utsatta och i viss mån till våldsutövarna, samt att utveckla insatser för att förebygga våldet. Förvaltningen ser positivt på att fortsätta utveckla ett det förebyggande arbetet.

Nämndens samlade bedömning

Mot bakgrund av den utvärdering av Huskurage i Nacka som gjorts, bedömer nämnden införandet av Huskurage som resurskrävande. Det är gratis för ett bostadsföretag att anta huskurages policy och det går att nöja sig med att bara sätta upp en informationslapp i trappuppgången. För att metoden ska få effekt visar dock utvärderingen på att det krävs betydligt mer. Ett kontinuerligt uppföljningsarbete med löpande information till såväl boende som till personal hos hyresvärderna. Rapporten visar att det krävs personalresurser från kommun, bostadsbolag och polis samt en planeringsprocess för att huskurage ska ge effekt. Nämnden ser positivt på om mörkertalet kan minska och att fler söker hjälp. Det är viktigt att det finns en beredskap i kommunen för ett ökat antal sökanden och anmälningar avseende utsatta barn.

Nämndens samlade bedömning är att stärkt samverkan utifrån befintligt trygghetsarbete ger bättre kontinuitet och kvalitet än införandet av huskurage. Nämnden bedömer att MKB:s trygghetsjour och nämndens verksamheter tillsammans med polis kan utveckla befintligt arbete och exempelvis genomföra utbildningsinsatser för områdespersonal kring våld i nära relation.

Med hänvisning till vad som redovisas i ärendet anser nämnden inte att Malmö stad ska verka för ett införande av huskurage. Arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning är att motionen med detta ska avslås.

Ordförande

.....
Sedat Arif
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Britt-Marie Pettersson
.....

Arbetsmarknads- och socialnämnden 190426, § 127. Gemensam reservation från Moderaterna och Centerpartiet, bilaga. Reservation från Sverigedemokraterna, bilaga. Särskilt yttrande från Vänsterpartiet, bilaga.